

NEWSLETTER

CENTAR ZA AMERIČKE STUDIJE

Vol. 12, novembar 2020.

VESTI

Predsednički izbori u Sjedinjenim Američkim Državama održani su 3. novembra. Ovom prilikom, u izbornoj noći, profesorka Radina Vučetić učestvovala je u programu praćenja izbora u okviru projekta „Američki izbori“ <https://americki-izbori.rs/>, Centra za društveni dijalog i regionalne inicijative. Profesorka je sa dr Milanom Krstićem i dr Stevanom Nedeljkovićem sa Fakulteta političkih nauka razgovarala o polarizaciji američkog društva, kao i o potencijalnom uticaju ovog fenomena na rezultate izbora.

Centar za američke studije organizovao je 18. novembra predavanje novinara Denisa Kolundžije „**Postizborna groznica u Americi: prebrojavanje i odbrojavanje**“. Predavanje je održano po završetku izbora u SAD i nakon što je Džozef Bajden izglasan za sledećeg američkog predsednika. Publika je imala priliku da čuje detaljnu analizu ovogodišnjih američkih izbora, ali i prognoze o predstojećem procesu prenosa vlasti sa Trampove na Bajdenovu administraciju.

Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Republici Srbiji organizovala je 24. novembra razgovor sa atašekom za kulturu Majklom Brukom, o čuvenom brodvejskom mjuziklu „Hamilton“. U diskusiji sa Majklom Brukom o radnji ovog mjuzikla, njegovom društvenom i kulturnom uticaju, ali i značaju ličnosti i dela Aleksandra Hamiltona za američku istoriju, učestvovali su i studenti Filozofskog fakulteta, zainteresovani za američku istoriju, društvo i kulturu.

2020
AMERIČKI IZBORI

03. novembar od 19h do 01h

UŽIVO PROGRAM:
Youtube kanal - CDDRI

03. novembra od 15h do 04. novembra u 15h

UŽIVO PRAĆENJE:
WEB portal americki-izbori.rs

CDDRI

BITID The Balkan Trust for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

Tanjung Tačno

CENTAR ZA AMERIČKE STUDIJE

vas poziva na predavanje i razgovor
sa novinarom Denisom Kolundžijom

„Postizborna groznica u Americi: prebrojavanje i odbrojavanje“

Razgovor će voditi prof. dr Radina Vučetić

Predavanje će biti u sredu 18. novembra u 17h, i moći će da se prati preko Zoom aplikacije.

Molimo sve zainteresovane za predavanje i razgovor sa Denisom Kolundžijom da nam se jave na centarzaamerickastudije@gmail.com da bismo vam poslali link za događaj.

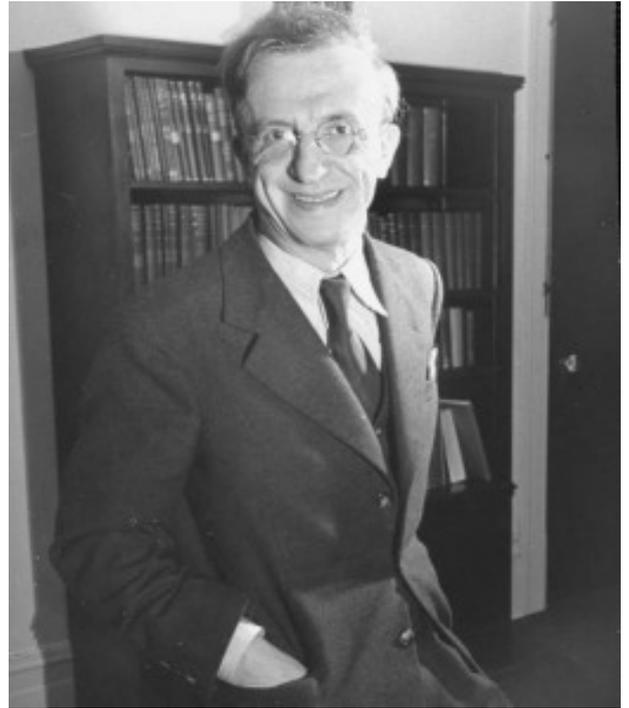

SRB-US-CV

Sava Kosanović (1894-1956) bio je jugoslovenski političar, diplomata i publicista. Svoju političku karijeru započeo je u međuratnom periodu u Kraljevini Jugoslaviji, a nastavio je i nakon rata.

Kosanović je tokom Drugog svetskog rata bio u delu emigrantske vlade u Sjedinjenim Američkim Državama, gde je zatim, 1946. godine, postavljen za jugoslovenskog ambasadora, što je bio do aprila 1950. godine. Svoju diplomatsku službu obavljao je u vreme zategnutih odnosa između SAD i Jugoslavije, kada su se dve zemlje našle u suprotnim ideološkim taborima.

Pospešivao je američko-jugoslovenske odnose, između ostalog, svojim gostujućim predavanjima na brojnim univerzitetima i institutima u SAD. Sava Kosanović bio je nećak Nikole Tesle. Njegovom zaslugom Tesline lične stvari prenete su iz Njujorka u Beograd, u Genčićevu kuću gde je 1952. godine osnovan Muzej Nikole Tesle.

Kada govorimo o modernoj srpskoj istoriji, činjenica da je **Judžin Skajler (Eugene Schuyler, 1840-1890)** bio prvi diplomatski predstavnik SAD u Srbiji (1882–1884) ne predstavlja više od jedne fusnote. No, vredi se osvrnuti na interesantnu biografiju ovog čoveka. Skajler je poticao iz porodice nizozemskog porekla, koja je više od veka bila među najuticajnijim u državi Njujork.

Rođen je u gradu Itaka, i kao da je ime njegovog rodnog grada predodredilo Judžina Skajlera da proputuje svet. Nakon što mu je 1861. godine dodeljena prva titula doktora nauka na američkom tlu, počeo je da se bavi pravom. Ipak, shvativši da to nije njegov poziv, od 1867. do 1890. godine bio je američki diplomata na mestima susreta Evrope i Azije. Trudio se da Amerikancima otkrije Rusko carstvo kroz prevode Turgenjeva i Tolstoja, finskog epa Kalevala, te studijom o Turkestanu.

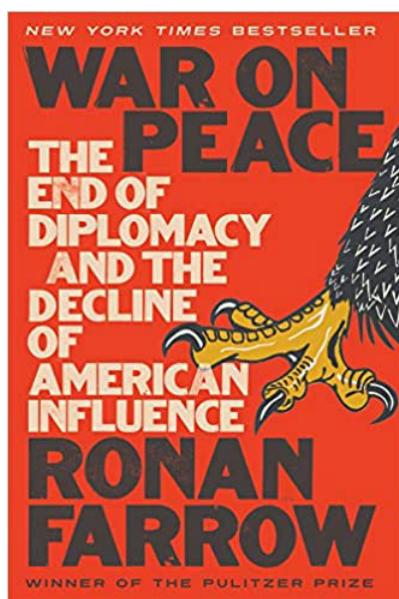
Bio je poslanik SAD za Grčku, Rumuniju i Srbiju, sa sedištima u Bukureštu i Atini, a umro je nakon diplomatske misije u Egiptu.

PUBLIKACIJE

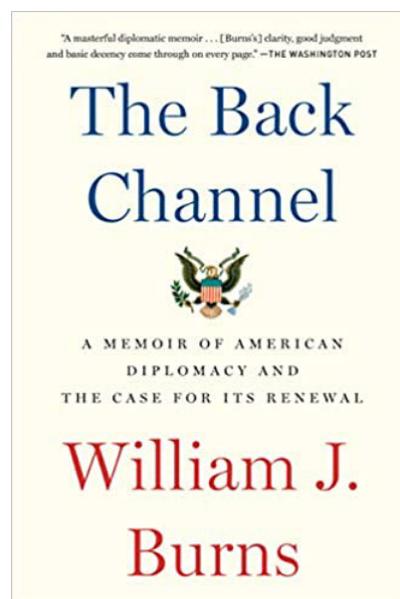
Ronan Farrow, *War on Peace. The End of Diplomacy and the Decline of American Influence*, New York: W. W. Norton and Company, 2018.

Ronan Farou je nesvakidašnji novinar. On je sin čuvenog režisera Vudija Alena i glumice Mije Farou, koji je diplomirao filozofiju kada je bio petnaestogodišnjak, a doktor prava je postao na Jejlju sa 22 godine. Ipak, njegov glavna aktivnost jeste istraživačko novinarstvo, i njegova knjiga-prvenac *War on Peace* je proistekla iz iscrpnog istraživanja o savremenoj američkoj diplomatiji. Želja Faroua je da prikaže da je tokom 21. veka američki uticaj u svetu opao zbog toga što je glavni američki odgovor na složena pitanja u međunarodnoj politici postao rat. Za potrebe knjige, autor je sproveo preko 200 intervju sa američkim karijernim diplomatama. Treba napomenuti da je intervjuisao i devet državnih sekretara iz obe partije – od Kisindžera do Tilerona. Knjiga kroz uzbudljive epizode, u kojima su pojedine američke diplomate glavni likovi, prikazuje slabljenje američke kontrole nad situacijom na Bliskom istoku i u Srednjoj Aziji, usled državne nebrige prema diplomatiji. Nije izostavljena kritika nedostatka jasne spoljnopoličke strategije u administraciji Donalda Trampa. Zainteresovani za to kako Stejt department izgleda iznutra, i kakva su iskustva američkih diplomata u 21. veku, ne treba da propuste *War on Peace*.

William J. Burns, *The Back Channel. A Memoir of American Diplomacy and the Case for its Renewal*, New York: Random House, 2019.

Za razliku od knjige Faroua, koja je kolaž sećanja brojnih američkih diplomata, knjiga *The Back Channel* predstavlja memoare jednog od najiskusnijih američkih karijernih diplomata, Viljema Džozefa Bernsa. Berns je po obrazovanju istoričar. Ipak, čitavu karijeru proveo je u diplomatiji (1982–2014). Između ostalog, bio je na čelu Biroa za bliskoistočne poslove, ambasador u Rusiji i zamenik državnog sekretara. Danas je predsednik Karnegijeve zadužbine za međunarodni mir. Svoje memoare Berns je podelio na deset poglavlja u kojima sećanja na svoju karijeru izlaže hronološki – od iračko-iranskog rata do nuklearnog sporazuma sa Iranom. On nudi kontinuiranu, detaljnu sliku američkih dilema u vezi sa raspadom Sovjetskog Saveza, i Jeljcinovim i Putinovim režimom u Rusiji. Autor takođe prikazuje kako je bilo iza kulisa u Stejt departmentu tokom ključnih događaja na Bliskom istoku. Berns, ipak, ne zaključuje svoje memoare trenutkom kada se penzionisao 2014. nego kritikuje slabljenje međunarodne uloge SAD tokom administracije Donalda Trampa. Knjiga *The Back Channel* može se smatrati političkim testamentom prekaljenog diplomate, koji optimistično gleda na budućnost ukoliko se spoljnopolička delatnost SAD oživi i usmeri na pravi način.

KORISNI LINKOVI

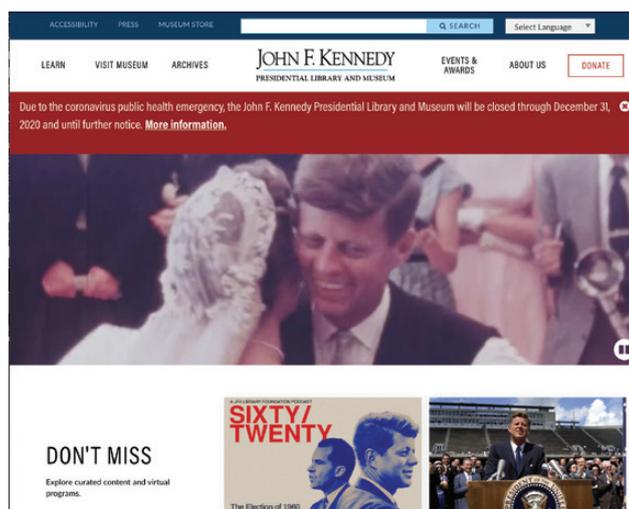
The American Presidency Project
<https://www.presidency.ucsb.edu/>

Kada je 1999. godine realizovana ideja o nastanku platforme koje bi sadržala korisne materijale za kurseve namenjene studentima političkih nauka, niko nije mogao da zamisli da će ona premašiti univerzitetske okvire i postati jedan od najsveobuhvatnijih izvora informacija o američkim predsedničkim administracijama. Danas ovaj vebsajt sadrži preko 100.000 jedinica sadržaja, koji kroz inauguracione govore, uredbu, debate, intervju i različite vidove javnog eksponiranja, svedoče o delovanju predsedničkih administracija od 1789. godine do danas. Materijali u okviru vebsajta razvrstani su prema američkim predsednicima, ali se takođe mogu pretraživati i prema tipovima građe, hronološkim odrednicama ili ključnim rečima. Ova digitalna baza podataka svim posetiocima pruža mogućnost pristupa primarnim izvorima, ali i posebno važnim statistikama i savremenim analizama administracija od Džordža Vašingtona do Donalda Trampa. Osim studenata, sadržaj ovog vebsajta pogodan je za istraživanja istoričara, sociologa i medijskih analitičara, kao i svih zainteresovanih za delo kreatora američkih vrednosti i politike.

The John F. Kennedy Presidential Library and Museum
<https://www.jfklibrary.org/>

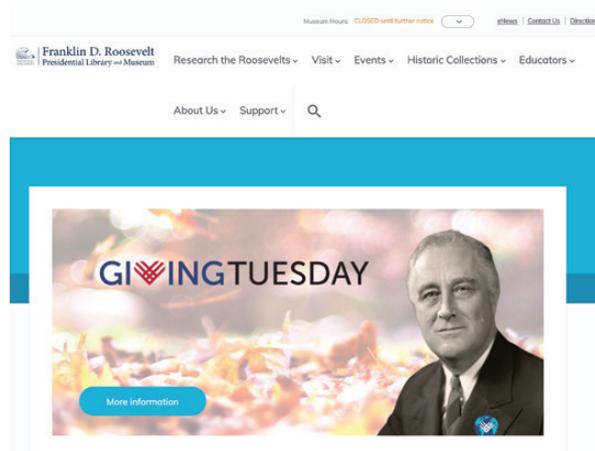
Tokom predizborne kampanje, sada već pobjednika američkih izbora 2020. godine, demokratskog kandidata Džoa Bajdena, analitičari su uočavali pojedine elemente programa i retorike koji su podsećali na 35. američkog predsednika, Džona Kenedija. Ipak, o neprolaznom sećanju na rano stradalog Kenedija danas najbolje svedoče njegov muzej i biblioteka, izgrađeni 1979. godine u blizini Bostona. Digitalizovana verzija ove institucije posetiocima prikazuje obilje materijala koji pomaže u rasvetljavanju biografije Džona Kenedija, ali i jednog važnog dela američke istorije šezdesetih godina 20. veka. Osim određenih kolekcija digitalizovanih dokumenata, na vebsajtu ove institucije su dostupne fotografije, video zapisi, vredna kolekcija usmenih svedočanstava, koja podrazumevaju intervju sa ljudima bliskih Kenedijevima, kao i zbirka dokumenata Ernesta Hemingveja. Raznovrsni materijali kojima se može pristupiti posredstvom digitalne platforme ove institucije mogu biti od velike koristi u istraživanjima naučnika koji se bave ovim razdobljem, kao i učenika i studenata sa posebnim interesovanjem za lik i delo Džona Kenedija.

The Franklin D. Roosevelt Presidential Library and Museum

<https://www.fdrlibrary.org/>

U razdoblju krucijalnih događaja američke istorije, počevši od mera oporavka koje su usledile po okončanju Velike depresije iz tridesetih godina 20. veka, pa do kraja Drugog svetskog rata, poverenje američkog naroda bilo je ukazano Frenklinu D. Ruzveltu. Ruzveltova bogata biblioteka, izgrađena 1941. godine u Njujorku, predstavlja prvu biblioteku jednog američkog predsednika, a takvu osnivačku praksu su usvojili i njegovi naslednici. Vebsajt ove institucije omogućava pristup digitalnom repozitorijumu veoma vrednog sadržaja. Posetiocima platforme nude se, između ostalog, kolekcije izvora vezanih za atomsku bombu, napad na Perl Harbor, Holokaust, zatim lične korespodencije Eleonore i Frenklina Ruzvelta, kao i Henrija Morgentaua. Odabirom ključne reči, ili pretraživanjem konkretnije teme, može se pristupiti digitalizovanim dokumentima, mapama fotografijama, audio i video zapisima. Pristupanjem pomenutim izvorima u okviru vebsajta ove institucije, učenicima, studentima, zaljubljenicima u američku istoriju 1930-ih i 1940-ih godina, ili naučnicima koji tragaju za specifičnim saznanjima iz života Frenklina Ruzvelta, nude se odgovori na brojna istraživačka pitanja.

NAJAVE, KONFERENCIJE I KONKURSI

Centar za američke studije će u decembru početi seriju razgovora „**Moja Amerika**“. Gost prve tribine biće novinar, rok-kritičar i publicista Petar Peca Popović.

Generalna skupština Ujedinjenih nacija je 10. decembra 1948. godine u Parizu donela „Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima“ (“Universal Declaration of Human Rights”), i time postavila temelje ljudskim pravima koja obuhvataju sve svetske kulture i društva. U skladu sa tim, decembar se u Sjedinjenim Američkim Državama obeležava kao **nacionalni mesec ljudskih prava**.

Spoj brojnih kultura u Americi čini **Božićne praznike** u ovoj zemlji veoma različitim. Ipak, kićenje jelke i ukrašavanje privatnih i javnih prostora zajedničko je svim kulturnim zajednicama u SAD. Pored toga, asocijacija na zimske praznike u Americi su i Božićne pesme (Christmas Carols), slanje Božićnih čestitki, kolačići od đumbira (gingerbread cookies) i postavljanje mleka i kolačića pored jelke za Deda Mraza. Filmski klasici poput „Divan život“, „Sam u kući“ i „Božić Čarlija Brauna“ su takođe simboli prazničnih tradicija u SAD.

